

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING**

**INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj 2012. godine**

Sarajevo, mart/ožujak 2012. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	5
2.3. <i>Izvršenje budžeta entitetskih Vlada</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potražачkih cijena (CPI)</i>	7
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	7
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	9
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	10
3.5. <i>Depoziti</i>	11
3.6. <i>Kredit</i>	12
3.7. <i>Berze</i>	13
4. Vanjski sektor.....	14
5. Strane direktne investicije.....	16

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Nakon dvije prilično loše godine, BiH ekonomija ni u 2011. nije zabilježila značajniji ekonomski rast. Po svemu sudeći u protekloj godini je ostvaren realni rast od svega 1,5 do 2% što je tek mali napredak u odnosu na skromnih 1% iz 2010. godine. Sve ovo je daleko ispod pretkriznih stopa od iznad 5% neophodnih da bi se dostigao životni standard ne samo razvijenih nego i većine tranzicijskih, te zemalja iz neposrednog okruženja. Rast u 2011. je ostvaren kroz povećanje domaće tražnje prije svega zahvaljujući djelomičnom oporavku investicija koje je bilo praćeno rastom vanjskotrgovinskog deficita. Time je donekle normalizovana struktura ekonomskog rasta u odnosu na prethodne dvije godine kada su tražnja i deficit bilježili pad. Pored strukture, rast u 2011. je obilježila i njegova dinamika. Naime, nakon ohrabrujućeg prvog tromjesečja, indikatori rasta su postepeno slabili iz kvartala u kvartal i to uglavnom uslijed jačanja dužničke krize u EU i neposrednom okruženju. Ovo je dovelo do postepenog slabljenja rasta vanjske trgovine, industrijske proizvodnje i zaposlenosti, te inostranih novčanih priliva građana. U isto vrijeme, doprinos sektora vlade u ukupnom ekonomskom rastu je bio minimalan obzirom na skroman realni rast javnih prihoda što je uveliko ograničilo i rashode.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Prema podacima Agencije za statistiku BiH za januar 2012. godine evidentno je slabljenje industrijske proizvodnje u Bosne i Hercegovini u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Tako je u januaru 2012. godine BiH zabilježila pad fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7% u odnosu na januar prethodne godine. Ovo smanjenje industrijske proizvodnje predstavlja nastavak negativnog trenda koji je bio vidljiv i tokom posljednjeg kvartala 2011. godine kada je zabilježena stopa rasta od samo 2%. Glavni razlog smanjenja industrijske proizvodnje u BiH je pogoršana situacija na izvoznim tržištima što je rezultiralo značajnim padom izvoza i samim tim padom proizvodnje u prerađivačkoj industriji u BiH od 8,2%. Pored toga sektor za proizvodnju električne energije također bilježi smanjenje proizvodnje od oko 10% u odnosu na januar prethodne godine uzrokovano nepovoljnom hidrološkom situacijom što je također negativno utjecalo na ukupnu industrijsku proizvodnju u BiH. Posmatrano po entitetima pad industrijske proizvodnje u januaru 2012. godine iznosio je 7,2% u FBiH, dok je u RS-u registriran pad od 4,6% u odnosu na januar 2011. godine.

Indeksi g/g		2007	2008	2009	2010	2011	Januar
							2012
Industrijska proizvodnja	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	102,5	92,8
	RS	101,4	116,8	119	105	104,7	95,4
fizički obim	BiH	-	-	96,7	101,6	105,6	93,0

Izvor: BHAS,FZZS FBiH,RZSR

1.2. Tržište rada BiH

Prosječan broj zaposlenih lica u BiH u 2011. godini iznosio je 691,5 hiljada što je za 0,6% manje u odnosu na 2010. godinu. Najveće smanjenje broja zaposlenih bilo je kao i u 2010. godini u privatnom¹ sektoru (-1,8% g/g). Broj zaposlenih u trgovini na veliko i malo je smanjen za 2% g/g. S obzirom da je u oblasti trgovine na veliko i malo zaposleno 18,7% od ukupno zaposlenih u BiH to je i doprinos ove privredne grane ukupnom smanjenju broja zaposlenih u BiH bio najveći. Broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji u BiH smanjen je za 1,7% g/g. U građevinarstvu broj zaposlenih lica je smanjen za 5,8% g/g. Broj zaposlenih lica u oblasti hotela i restorana - ugostiteljstvo se takođe smanjio za 3,9% g/g. Nasuprot privatnom sektoru, sve oblasti javnog sektora su u 2011. godini zabilježile rast broja zaposlenih lica. U obrazovanju broj zaposlenih se uvećao za 3,7% g/g, zdravstvu 1,9% g/g, te javnoj upravi i odbrani 1,1% g/g. U BiH je u januaru 2012. godine registrovano 541,4 hiljade nezaposlenih lica u BiH što je 2,8% više u odnosu na isti mjesec 2011. godine. Administrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u decembru 2011. godine iznosila 43,8%².

Prosječna neto plata u BiH je u 2011. godini iznosila 816 KM i veća je za 2,2% u odnosu na 2010. godinu. I pored toga što je nominalni rast neto plate bio brži u odnosu na 2010. godinu, u realnom smislu neto plate su imale negativan rast. Viša stopa inflacije je uticala da realni rast neto plata u BiH bude izrazito negativan (-1,4% g/g). Uslijed nešto većeg obima aktivnosti u oblasti rudarstva registrovan je brži rast neto plata u 2011. godini u odnosu na 2010. godinu (9,6%). U oblasti građevinarstva neto plate su rasle stopom od 4,8% g/g. Međutim, treba napomenuti da su i pored toga plate u spomenutoj oblasti jedne od najnižih u BiH. Neto plate u prerađivačkoj industriji su rasle stopom od 2,1% u odnosu na 2010. godinu. Oblast finansijskog posredovanja bilježi rast neto plate od 3,2% g/g. U ugostiteljstvu i trgovini na veliko i malo je registrovan skroman rast neto plata (1,1% i 1,2% respektivno). S druge strane, u okviru javnog sektora neto plate su u 2011. godini su bile najveće u javnoj upravi sa nominalnom stopom rasta od 3,4% g/g, dok su plate u oblasti obrazovanja i zdravstva stagnirale (-0,1% i 0,2% respektivno). Prosječna penzija u BiH u januaru 2012. godine

¹ Privatni sektor u analizi obuhvata djelatnosti A-K.

² DEP kalkulacija.

iznosila 342³ KM što je 3,2% više u odnosu na isti period 2011. godine. Minimalne penzije u BiH u januaru 2012. godine iznose 160 KM u RS i 310,7 KM u FBiH.

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
Ø 2010.	695.780	-0,2%
Ø 2011.	691.548	-0,6%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
Ø 2010.	516.964	3,9%
Ø 2011.	529.644	2,5%
I 2012.	541.360	2,8%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
Ø 2010.	798	1,0%
Ø 2011.	816	2,2%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
Ø 2010.	333	-1,0%
Ø 2011.	338	1,7%
I 2011.	342	3,2%

Izvor: Agencija za statistiku BiH, entitetski zavodi za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje BD, entitetski penzioni fondovi

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH⁴

U toku januara 2012. godine prikupljeno je oko 344 miliona KM prihoda od indirektnih poreza, što je više za 3,3% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Tokom posmatranog mjeseca prihodi od akciza i putarina bilježe rast (14,3% g/g, odnosno 1,9% g/g), dok prihodi po osnovu carina i PDV-a bilježe smanjenje.

u milionima KM

Indirektni porezi	I 2011.	I 2012.	Trend
Carine	15,51	13,16	-15,2%
Akcize	93,18	106,49	14,3%
PDV	203,32	202,88	-0,2%
Putarine	21,24	21,65	1,9%
Ukupno	333,26	344,18	3,3%

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreskim upravama u toku 2011. godine iznose 72,3 miliona KM, što je za 33,6% više u odnosu na isti period 2011. godine. Na nivou FBiH prikupljeno je 319,3 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 146,3 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda mogu se vidjeti u tabeli ispod.

³ Prosječna penzija u BiH je izračunata je izračunata na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od BH entiteta.

⁴ Podatak o PDV-u je preuzet iz Nacionalne prijave UIO, koja prikazuje neto PDV prihode na obračunskoj osnovi.

Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u januaru
2011. i 2012. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2011.	2012.	%	2011.	2012.	%
Direktni porezi	30,6	41,9	37,1%	23,5	30,4	29,1%
Porez na dohodak	17,7	25,8	45,9%	13,2	19,0	44,6%
Porez na dobit	7,3	8,1	11,3%	5,7	7,1	24,9%
Porezi građana	5,3	7,9	49,1%	1,4	1,3	-12,2%
Ostali porezi	0,3	0,1	-66,7%	3,3	3,0	-7,8%
Ostale takse, kazne i naknade	20,6	33,7	63,6%	15,9	15,8	-0,6%
Doprinosi	181,6	243,7	34,2%	98,3	100,1	1,8%
PIO	102,5	135,7	32,4%	52,1	52,4	0,6%
Zdravstvo	70,9	96,8	36,5%	39,8	40,6	2,1%
Nezaposleni	8,2	11,2	36,6%	2,0	2,7	33,9%
Dječija zaštita	0,0	0,0	-	4,0	4,0	0,6%
Zapošljavanje invalida	0,0	0,0	-	0,4	0,3	-30,9%
Ukupno (direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)	232,8	319,3	37,2%	137,8	146,3	6,2%

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH jedino prihodi ostalih poreza bilježe smanjenje od 66,7% g/g, dok je u RS zabilježeno smanjenje prihoda od poreza građana od 12,2% i ostalih poreza od 7,85 g/g.

Što se tiče prihoda od doprinosa u oba entiteta je zabilježeno povećanje, i to u FBiH od 34,2%, dok je u RS znatno skromnija stopa - svega 1,8%.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada⁵

Ukupni prihodi ostvareni u budžetu Federacije BiH u 2011. godini zabilježili su smanjenje od 0,3% u odnosu na isti period prethodne godine. U istom periodu rashodi bilježe smanjenje od 5,1%.

Ukupni prihodi, u 2011. godini, ostvareni u budžetu RS bilježe rast od 21,7% u odnosu na isti period prethodne godine, dok rashodi bilježe rast od 24,9%. Struktura i rast prihoda i rashoda se može vidjeti u tabeli ispod.

u milionima KM

Federacija BiH	2010.	2011.	%
Prihodi	1.404,84	1.401,18	-0,3%
Porezni prihodi	1.153,55	1.137,61	-1,4%
Neporezni prihodi	251,29	263,57	4,9%
Rashodi	1.734,23	1.645,92	-5,1%
Plaće i naknade	199,23	216,40	8,6%
Materijal i usluge	85,72	66,88	-22,0%
Tekući transferi	1.036,50	961,29	-7,3%

Izvor: Ministarstvo finansija FBiH

⁵ Za oba entiteta koriste se preliminarni podaci ministarstava finansija.

u milionima KM

Republika Srpska	2010.	2011.	%
Prihodi	1.336,69	1.627,27	21,7%
Porezni prihodi	1.193,04	1.438,40	20,6%
Neporezni prihodi	143,65	185,20	28,9%
Rashodi	1.388,91	1.735,40	24,9%
Plate i naknade	627,33	694,80	10,8%
Materijal i usluge	99,81	95,30	-4,5%
Subvencije i transferi	268,12	246,20	-8,2%

Izvor: Ministarstvo finansija RS

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je u januaru 2012. godine nastavljen rast cijena od 2,5% g/g. Najznačajni rast cijena u BiH je u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića, alkohola i duvana, stanovanja, vodosnadbijevanja, električne energije, plina i drugih enregenata i transporta. Cijene u kategoriji hrane i bezalkoholnih pića su u januaru 2012. godine uvećane za 2,5% g/g. Povećanjem posebne akcize na cigarete od 01.01.2012. godine cijene duvana su uvećane za 13,7% g/g. Uvećanje akciza se vrši u cilju usklađivanja sa visinom akcize koja se primjenjuje u EU za duvanske proizvode. Visoka cijena nafte kako u svijetu tako i u BiH je uslovlila da cijene u kategoriji transporta u BiH budu veće za 6,3% g/g u januaru 2012. godine. U Kategoriji stanovanja, vodosnadbijevanja, električne energije, plina i drugih enregenata cijene su uvećane za 3,2% g/g.

CPI – Indeks potrošačkih cijena u BiH	g/g
Ø 2010.	102,1
Ø 2011.	103,7
I 2012.	102,5

Izvor: Agencija za statistiku BiH

3.2. Monetarni agregati⁶

Na kraju 2011. godine ukupna novčana masa M2 je dostigla nivo od oko 14,5 milijardi KM, što predstavlja povećanje od 6% u odnosu na kraj prethodne godine. Ako se novčana masa posmatra kroz svoje komponente, može se uočiti da su obje doprinijele njenom rastu (M1 - 4,8% g/g, QM - 6,9% g/g). Detaljnije kretanje kako godišnjih, tako i mjesečnih stopa pojedinih monetarnih agregata može se vidjeti iz tabele ispod.

⁶ Zbog nedostupnosti podataka o monetarnim agregatima za januar 2012. godine u vrijeme izrade ove informacije, dati su zadnji dostupni podaci iz decembra 2011. godine.

² Ovde su uključeni i prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

U milionima KM

Period	Gotovi na izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti ⁷	Rezervni novac (M0)	Gotovi na izvan banaka	Prenosiv i depoziti u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosi vi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.143,1	3.748,4	5.891,5	2.006,2	1.265,1	4.476,6	7.747,8	13.639,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.155,1	3.659,9	5.815,0	2.032,0	1.272,0	4.490,0	7.794,0	13.608,9
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,3	3.656,2	5.820,6	2.047,8	1.138,5	4.665,0	7.851,2	13.671,7
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,9	3.676,6	5.916,5	2.033,9	1.148,5	4.628,8	7.811,2	13.727,7
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,5	3.706,4	5.896,9	2.054,7	1.196,5	4.620,3	7.871,5	13.768,4
Jun-11	2.507,8	3.045,1	5.552,9	2.205,7	3.684,7	5.890,4	2.088,3	1.194,2	4.610,2	7.892,6	13.783,0
Jul-11	2.592,8	2.984,3	5.577,1	2.317,0	3.731,9	6.048,9	2.135,5	1.138,5	4.725,7	7.999,7	14.048,6
Avg-11	2.625,8	3.028,5	5.654,3	2.316,7	3.807,6	6.124,3	2.146,9	1.140,6	4.769,4	8.056,9	14.181,2
Sep-11	2.561,3	3.063,0	5.624,3	2.252,7	3.816,8	6.069,4	2.156,2	1.121,3	4.786,0	8.063,5	14.132,9
Okt-11	2.553,3	3.040,7	5.593,9	2.241,1	3.809,5	6.050,6	2.181,5	1.052,3	4.859,9	8.093,7	14.144,3
Nov-11	2.546,7	3.085,8	5.632,5	2.237,4	3.749,5	5.986,9	2.250,0	963,0	4.957,9	8.170,9	14.157,8
Dec-11	2.645,1	3.203,9	5.848,9	2.366,4	3.819,1	6.185,6	2.314,5	1.100,2	4.849,9	8.264,6	14.450,1
stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	6,3%	6,6%	8,4%	21,7%	4,5%	8,0%	7,4%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	4,3%	5,5%	8,7%	18,0%	4,2%	7,4%	6,6%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	2,9%	5,3%	11,5%	-6,6%	7,5%	6,2%	5,8%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	0,8%	4,7%	14,3%	-11,6%	6,6%	5,3%	5,0%
Maj-11	10,0%	-6,7%	0,1%	10,6%	0,0%	3,7%	16,3%	-5,3%	5,2%	6,0%	5,0%
Jun-11	9,7%	-1,4%	3,3%	10,9%	5,0%	7,1%	12,6%	-8,6%	3,8%	3,8%	5,2%
Jul-11	10,4%	-6,4%	0,8%	11,8%	2,5%	5,9%	13,9%	-8,4%	6,8%	6,1%	6,0%
Avg-11	10,9%	-11,7%	-2,5%	12,2%	1,7%	5,4%	13,6%	-11,3%	5,4%	4,6%	5,0%
Sep-11	6,4%	-3,4%	-1,1%	6,8%	3,5%	4,7%	14,0%	-7,9%	7,6%	6,7%	5,8%
Okt-11	5,2%	-11,2%	-4,4%	4,5%	3,4%	3,8%	13,4%	-13,0%	8,7%	6,4%	5,3%
Nov-11	4,3%	-10,7%	-4,5%	5,8%	0,7%	2,6%	14,5%	-24,1%	10,8%	6,0%	4,5%
Dec-11	5,9%	-5,8%	7,0%	3,5%	16,2%	4,8%	16,2%	-9,1%	7,1%	6,9%	6,0%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	6,3%	6,6%	8,4%	21,7%	4,5%	8,0%	7,4%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	4,3%	5,5%	8,7%	18,0%	4,2%	7,4%	6,6%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	2,9%	5,3%	11,5%	-6,6%	7,5%	6,2%	5,8%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	0,8%	4,7%	14,3%	-11,6%	6,6%	5,3%	5,0%
Maj-11	10,0%	-6,7%	0,1%	10,6%	0,0%	3,7%	16,3%	-5,3%	5,2%	6,0%	5,0%
Jun-11	9,7%	-1,4%	3,3%	10,9%	5,0%	7,1%	12,6%	-8,6%	3,8%	3,8%	5,2%
Jul-11	10,4%	-6,4%	0,8%	11,8%	2,5%	5,9%	13,9%	-8,4%	6,8%	6,1%	6,0%
Avg-11	10,9%	-11,7%	-2,5%	12,2%	1,7%	5,4%	13,6%	-11,3%	5,4%	4,6%	5,0%
Sep-11	6,4%	-3,4%	-1,1%	6,8%	3,5%	4,7%	14,0%	-7,9%	7,6%	6,7%	5,8%
Okt-11	5,2%	-11,2%	-4,4%	4,5%	3,4%	3,8%	13,4%	-13,0%	8,7%	6,4%	5,3%
Nov-11	4,3%	-10,7%	-4,5%	5,8%	0,7%	2,6%	14,5%	-24,1%	10,8%	6,0%	4,5%
Dec-11	5,9%	-5,8%	7,0%	3,5%	16,2%	-9,1%	7,1%	-0,9%	4,8%	6,9%	6,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva⁸

Osnovica za obračun devizne rezerve na kraju posmatrane godine je smanjena za 0,3% u odnosu na isti period prethodne godine, čime je dostiga nivo od oko 15,4 milijardi KM. U skladu sa smanjenjem osnovice, došlo je i do smanjenja ukupnih novčanih sredstava koja komercijalne banke drže na računu rezervi kod CB, i to: prosječne OR od 19,4% g/g i viška sredstava od 8,1% g/g. Prosječna stopa OR je i dalje iznosila 8,5%, dok je implicitna stopa OR smanjena u odnosu na novembar mjesec za 0,6 procentna poena.

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika (Višak sredstava)	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Prosječna visina naknade na obavezne rezerve kod CBBiH
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
Jun-11	15.132,6	1.293,3	2.884,3	2.884,3	1.591,1	19,1%	8,5%	1,00%
Jul-11	15.144,6	1.291,1	2.881,0	2.881,0	1.589,9	19,0%	8,5%	0,83%
Avg-11	15.311,5	1.302,4	2.915,7	2.915,7	1.613,2	19,0%	8,5%	0,74%
Sep-11	15.380,6	1.306,9	2.936,0	2.936,0	1.629,1	19,1%	8,5%	0,49%
Okt-11	15.368,5	1.305,0	2.910,6	2.910,6	1.605,6	18,9%	8,5%	0,44%
Nov-11	15.368,0	1.305,2	2.947,0	2.947,0	1.641,8	19,2%	8,5%	0,28%
Dec-11	15.410,1	1.310,2	2.855,5	2.855,5	1.545,3	18,5%	8,5%	0,19%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
Jun-11	-4,2%	-21,3%	-5,2%	-5,2%	13,8%			
Jul-11	-2,4%	-20,4%	-5,1%	-5,1%	12,4%			
Avg-11	-0,9%	-19,5%	-7,4%	-7,4%	5,3%			
Sep-11	-1,2%	-20,0%	-9,2%	-9,2%	1,9%			
Okt-11	0,1%	-18,8%	-9,9%	-9,9%	-1,1%			
Nov-11	-0,9%	-19,8%	-10,8%	-10,8%	-1,9%			
Dec-11	-0,3%	-19,4%	-13,7%	-13,7%	-8,1%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			
Jun-11	0,1%	-0,1%	-2,8%	-2,8%	-4,9%			
Jul-11	0,1%	-0,2%	-0,1%	-0,1%	-0,1%			
Avg-11	1,1%	0,9%	1,2%	1,2%	1,5%			
Sep-11	0,5%	0,3%	0,7%	0,7%	1,0%			
Okt-11	-0,1%	-0,1%	-0,9%	-0,9%	-1,4%			
Nov-11	0,0%	0,0%	1,3%	1,3%	2,3%			
Dec-11	0,3%	0,4%	-3,1%	-3,1%	-5,9%			

Izvor: CBBiH

⁸ Zbog nedostupnosti podataka o prosječnoj obaveznoj rezervi za januar 2012. godine u vrijeme izrade ove informacije, dati su zadnji dostupni podaci iz decembra 2011. godine.

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH⁹

Ukupne devizne rezerve na kraju decembra mjeseca, bilježe rast u odnosu na prethodni mjesec od 3,1% m/m. Ovo je i najviša stopa rasta zabilježena u toku posmatrane godine, iak oan mjesečnom nivou. Ali, posmatrano na godišnjem nivou, i dalje bilježe smanjenje u odnosu na isti period prethodne godine i to od 0,5% g/g, čime dostižu nivo od oko 6,4 milijarde KM. Kako se kreću pojedine komponente deviznih rezervi na godišnjem može se vidjeti detaljnije u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena (NSA - 6,4 milijardi KM, monetarna pasiva - 5,9 milijardi KM).

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezident nih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosn e papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,2	65,2	3.084,4	0,0	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.087,8	0,0	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.983,8	0,0	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.971,5	0,0	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.086,2	0,0	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
Jun-11	130,1	0,1	96	3.244,5	0,0	2.621,1	6.091,7	6.090,7	5.634,7	456,1
Jul-11	142,7	3,8	123,3	3.678,1	0,0	2.192,8	6.140,8	6.139,7	5.661,6	478,1
Avg-11	158,5	0,4	143,2	4.148,3	0,0	1.815,0	6.265,4	6.263,8	5.761,2	502,6
Sep-11	149,2	0,4	105,7	4.201,3	0,0	1.786,9	6.243,5	6.242,4	5.744,1	498,3
Okt-11	151,5	3,9	42,6	4.346,5	0,0	1.661,5	6.206,0	6.205,0	5.704,1	500,9
Nov-11	163,8	1,1	55,6	4.346,2	0,0	1.665,4	6.232,1	6.231,1	5.713,6	517,5
Dec-11	151,3	1,1	93,6	4.385,6	0,0	1.792,0	6.423,6	6.422,5	5.915,1	507,4
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-45,8%	-38,3%	1,3%	0,0%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	0,0%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	0,0%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,9%	0,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,9%	0,0%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
Jun-11	54,3%	-94,7%	-6,9%	46,6%	0,0%	-26,2%	2,3%	2,3%	3,2%	-7,4%
Jul-11	90,0%	40,7%	77,7%	54,0%	0,0%	-38,5%	0,7%	0,7%	0,8%	-0,1%
Avg-11	158,1%	100,0%	23,3%	56,2%	0,0%	-48,8%	-1,7%	-1,7%	-2,1%	2,3%
Sep-11	147,8%	100,0%	66,7%	60,7%	0,0%	-49,2%	-0,2%	-0,2%	-0,5%	3,4%
Okt-11	146,7%	50,0%	-63,9%	66,7%	0,0%	-54,2%	-3,3%	-3,3%	-4,0%	5,2%
Nov-11	148,6%	0,0%	-28,0%	45,9%	0,0%	-50,0%	-3,4%	-3,4%	-4,2%	6,4%
Dec-11	126,2%	0,0%	-8,5%	46,0%	0,0%	-45,5%	-0,5%	-0,5%	-0,9%	4,2%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,3%	2,7%	0,0%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,8%	-6,1%	0,1%	0,0%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	0,0%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	0,0%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,9%	0,0%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%
Jun-11	-3,3%	0,0%	25,3%	5,1%	0,0%	-6,0%	0,1%	0,1%	0,2%	-0,7%
Jul-11	9,7%	3700,0%	28,4%	13,4%	0,0%	-16,3%	0,8%	0,8%	0,5%	4,8%
Avg-11	11,1%	-89,5%	16,1%	12,8%	0,0%	-17,2%	2,0%	2,0%	1,8%	5,1%
Sep-11	-5,9%	0,0%	-26,2%	1,3%	0,0%	-1,5%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,9%
Okt-11	1,5%	875,0%	-59,7%	3,5%	0,0%	-7,0%	-0,6%	-0,6%	-0,7%	0,5%
Nov-11	8,1%	-71,8%	30,5%	0,0%	0,0%	0,2%	0,4%	0,4%	0,2%	3,3%
Dec-11	-7,6%	0,0%	68,3%	0,9%	0,0%	7,6%	3,1%	3,1%	3,5%	-2,0%

Izvor: CBBiH

⁹ Zbog nedostupnosti podataka o deviznim rezervama za januar 2012. godine u vrijeme izrade ove informacije, dati su zadnji dostupni podaci iz decembra 2011. godine.

3.5. Depoziti¹⁰

Ukupan iznos depozita na bh. bankama u 2011. godini dosegao je razinu od 13,0 mlrd. KM veći je u odnosu na stanje u 2010. godini za 470,0 mil. KM. Najveći doprinos rastu dali su depoziti sektora stanovništva (4,5 postotnih bodova) koji imaju i najveće učešće u ukupnim depozitima. Depoziti ovog sektora u 2011. godini iznosili su 7,0 mlrd. KM i imali su nešto usporeniji trend rasta u promatranoj godini u odnosu na pethodnu, vjerojatno zbog stalnog rasta nezaposlenosti, pada zaposlenosti i slabog rasta neto plaća. Depoziti sektora nefinancijskih poduzeća učestvuju u ukupnim depozitima s 26,6% i dali su negativan doprinos rastu ukupnih depozita (-0,3 postotna boda). Depoziti ovog sektora za 2011. godinu iznosili su 3,4 mlrd. KM i manji su u odnosu na prošlu godinu za 1,2%. Depoziti opće vlade također su dali negativan doprinos rastu ukupnih depozita (-1,6 postotnih bodova). Depoziti ovog sektora već tradicionalno imaju negativnu stopu rasta, zbog neusklađenosti priliva i odliva sredstava, odnosno zbog većih rashoda u odnosu na prihode ovog sektora. Depoziti ostalih sektora imaju najmanje učešće u ukupnim depozitima (7,9%), ali su dali pozitivan doprinos rastu (1,2 postotna boda)¹¹.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali
2011.	01.	12.521,5	6.514,7	3.504,0	1.665,3	904,5
2011.	02.	12.543,1	6.556,5	3.421,8	1.665,3	910,3
2011.	03.	12.550,3	6.611,9	3.405,4	1.665,3	908,2
2011.	04.	12.493,0	6.642,4	3.394,2	1.665,3	905,2
2011.	05.	12.587,7	6.654,7	3.419,3	1.665,3	967,7
2011.	06.	12.561,5	6.693,3	3.392,4	1.665,3	952,7
2011.	07.	12.684,8	6.746,9	3.453,1	1.665,3	998,7
2011.	08.	12.813,4	6.781,3	3.523,4	1.665,3	995,6
2011.	09.	12.814,5	6.879,6	3.375,6	1.665,3	1.002,1
2011.	10.	12.839,9	6.870,0	3.431,0	1.665,3	991,3
2011.	11.	12.960,7	6.920,9	3.443,2	1.665,3	963,7
2011.	12.	13.000,1	7.050,9	3.456,1	1.665,3	1.030,7
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,9%	13,8%	1,2%	-7,3%	-4,6%
2011.	02.	5,1%	12,7%	-0,5%	-3,2%	-4,6%
2011.	03.	2,1%	12,2%	-4,8%	-13,1%	0,0%
2011.	04.	1,2%	11,1%	-5,4%	-10,1%	-2,4%
2011.	05.	1,1%	10,8%	-6,3%	-10,4%	3,7%
2011.	06.	1,3%	10,5%	-4,6%	-8,6%	-0,8%
2011.	07.	2,1%	10,6%	-3,2%	-7,9%	5,2%
2011.	08.	1,1%	10,9%	-6,9%	-7,8%	2,5%
2011.	09.	3,8%	11,7%	-5,0%	-1,8%	6,8%
2011.	10.	2,2%	10,5%	-1,5%	-12,9%	3,3%
2011.	11.	2,4%	9,9%	-3,2%	-9,9%	0,2%
2011.	12.	3,8%	8,7%	-1,2%	0,0%	16,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za dvanaest mjeseci						
2010.		4,8%	14,2%	2,4%	-16,5%	10,9%
2011.		2,6%	11,1%	-3,4%	-7,8%	2,2%

Izvor: Centralna banka BiH

¹⁰ Budući da za vrijeme izrade Informacije siječanj 2012. godine podaci o bankarskom sektoru za siječanj 2012. godine nisu bili dostupni, u Informaciji je dat pregled o stanju depozita i kredita za dvanaest mjeseci 2011. godine.

¹¹ U prosincu 2011. godine CB BiH uvela je novu metodologiju statistike finansijskog sektora BiH. Sukladno tome, ažurirani su podaci u tabelama za promatrano razdoblje. Prema novoj metodologiji, nefinancijska poduzeća su nefinancijska javna i privatna poduzeća, dok neprofitne organizacije više ne ulaze u ovu kategoriju. Neprofitne organizacije skupa sa sektorom stanovništva čine Ostali rezidentni sektor. Međutim, za potrebe izrade Informacije, sektor neprofitnih organizacija obuhvaćen je u Ostalim depozitima/kreditima, jer čini veoma mali dio ukupnih depozita/kredita, dok sam sektor stanovništva je prema učešću jedan od najznačajnijih i samim tim utječe na kretanje ukupnih depozita/kredita. Svi navedeni iznosi depozita/kredita predstavljaju kumulative na kraju razdoblja tako da podaci za kraj prosinca predstavljaju iznose za svih dvanaest mjeseci.

3.6. Krediti

Iznos plasiranih kredita komercijalnih banaka u BiH u 2011. godini dosegli su razinu od 15,3 mlrd. KM. Stopa rasta ukupnih kredita iznosila je 5,3% g/g. Za razliku od prethodnih razdoblja, najveći doprinos rastu ukupnih kredita dali su krediti plasirani stanovništvu (2,6 postonih bodova). Ovi krediti za 2011. godinu iznosili su 6,7 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 6,0%. Krediti dani sektoru nefinancijskih poduzeća dali su također pozitivan doprinos rastu ukupnih kredita (1,5 postonih bodova), ali slabiji u odnosu na prethodna razdoblja. Krediti nefinancijskim poduzećima na kraju 2011. godine iznosili su 7,9 mlrd. KM. Godišnja stopa rasta usporila krajem godine na 2,8%. Iako je u 2011. godini zabilježen rast vanjskotrgovinske razmjene, rast prometa unutarnje trgovine i rast industrije, takva kretanja u konačnici nisu bila dovoljna da podstakne (ili održi) jače kreditiranje nefinancijskih poduzeća. Vjerojatno se većina poduzeća suočava sa slabim novčanim tokovima i rizikom nelikvidnosti, što se pored slabog kreditiranja ovog sektora, odrazilo na već pomenuto smanjenje depozita ovog sektora. Krediti dani sektoru stanovništva i sektoru nefinancijskih poduzeća čine 95,3% ukupno plasiranih kredita. Zbog već pomenutog deficita vlada, pojačano je kreditiranje sektora opće vlade u 2011. godini. Iako krediti ovog sektora čine svega 4,1% ukupnih kredita, zabilježili su povećanje u odnosu na 2010. godinu od 40,7% i dali su doprinos rastu ukupnih depozita od 1,2 postotna boda. Krediti ostalim sektorima čine minoran dio ukupnih depozita (0,6%) i dali su negativan doprinos rastu (-0,1 postotni bod).

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Kreditni stanovništvu	Kreditni nefinancijskim poduzećima	Kreditni općoj vladi	Kreditni ostalim sektorima
2011.	01.	14.541,0	6.257,4	7.740,8	443,8	98,9
2011.	02.	14.602,1	6.246,8	7.804,4	453,3	97,6
2011.	03.	14.768,1	6.273,2	7.927,0	461,0	106,9
2011.	04.	14.787,1	6.317,8	7.900,3	468,7	100,4
2011.	05.	14.932,6	6.377,4	7.981,3	477,7	96,2
2011.	06.	14.994,4	6.417,3	7.996,2	485,7	95,2
2011.	07.	15.087,6	6.476,1	8.021,9	499,4	90,3
2011.	08.	15.084,0	6.467,9	8.019,7	509,3	87,1
2011.	09.	15.123,7	6.479,3	8.046,8	511,0	86,5
2011.	10.	15.177,5	6.507,3	8.055,5	527,4	87,2
2011.	11.	15.253,5	6.499,8	8.132,5	536,0	85,4
2011.	12.	15.312,8	6.703,3	7.889,5	627,0	93,1
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,1%	6,5%	39,2%	-15,3%
2011.	02.	4,1%	0,3%	6,2%	35,0%	-16,9%
2011.	03.	5,0%	1,1%	7,1%	34,5%	-10,7%
2011.	04.	4,8%	1,4%	6,7%	34,0%	-20,0%
2011.	05.	5,5%	2,0%	7,3%	32,2%	-12,8%
2011.	06.	5,7%	1,9%	7,9%	33,1%	-13,3%
2011.	07.	6,2%	2,9%	8,3%	24,2%	-16,7%
2011.	08.	6,3%	3,0%	8,5%	25,1%	-19,1%
2011.	09.	6,5%	3,0%	9,0%	22,9%	-18,7%
2011.	10.	6,8%	3,7%	8,9%	22,0%	-15,8%
2011.	11.	6,7%	3,5%	8,8%	21,9%	-16,5%
2011.	12.	5,3%	6,0%	2,8%	40,7%	-9,0%
Prosječna godišnja stopa rasta za dvanaest mjeseci						
2010.		-0,9%	-3,7%	1,4%	16,4%	-19,1%
2011.		5,6%	2,4%	7,3%	30,4%	-15,4%

Izvor: Centralna banka BiH

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu januaru 2012. godine ostvaren je promet u iznosu od 4,16 miliona KM što čini 53 % od ukupnog ostvarenog prometa na BiH berzama. Promet na SASE u mjesecu januaru bilježi pad od 53,1 % odnosu na promet u istom mjesecu u 2011. godini odnosno pad od 26,47 % u odnosu na promet u januaru 2010. godine.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu januaru 2012. godine ostvaren je promet u iznosu od 3,7 miliona KM što čini 47 % od ukupnog prometa ostvarenog na BiH berzama. Mjesečni promet na BLSE bilježi pad od 57,4 % odnosu na isti period u 2011. godini odnosno pad od 69,1 % u odnosu na promet u mjesecu januaru 2010. godine.

Ukupan promet u mjesecu januaru na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u iznosu od 7,87 miliona KM bilježi pad od 55,2 % poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2011. godine dok u odnosu na ukupan promet u januaru 2010. godine bilježi pad od 26,4 %.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Januar-09	8,512,529	2,185,883	10,698,412
Januar-10	8,889,751	8,686,284	17,576,035
Januar-11	4,169,415	3,697,341	7,866,755

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu januaru 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Januar-09	7,514,614,488.41	3,695,454,394.22	11,210,068,882.63
Januar-10	7,737,685,299.05	3,740,042,437.31	11,477,727,736.36
Januar-11	4,478,265,725.13	3,776,991,779.83	8,206,438,947.71

*Smanjenje kapitalizacije je najvećim dijelom uzrokovano uvođenjem novih pravila poslovanja na SASE krajem prošle godine u okviru kojega je znatan broj vrijednosnih papira delistiran (isključeno 410 nelikvidnih i slabo likvidnih papira).

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu januaru 2012. godine sa vrijednostima u mjesecu januaru 2011. godine zabilježen je pad od 42,1%, dok poredeći sa vrijednostima u mjesecu januaru 2010. godine zabilježen je pad od 40,4%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu januaru 2011. godine bilježi minimalan rast od 1 % u poređenju sa vrijednosti u mjesecu januaru 2011. godine, odnosno minimalan rast od 2,2 % u odnosu na vrijednosti ostvarene u mjesecu januaru 2010. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u januaru 2012. godine bilježi pad od 28,5 % u odnosu na vrijednosti u mjesecu januaru 2011. godine odnosno pad od 26,8 % u odnosu na vrijednosti u mjesecu januaru 2010. godine.

4. Vanjski sektor

4.1 Platni bilans Bosne i Hercegovine

Deficit tekućeg računa u okviru platnog bilansa BiH je u prvih devet mjeseci iznosio 1,7 milijardi KM što je uvećanje za 70% u odnosu na isti period prethodne godine. Pomenuto uvećanje direktan je odraz povećanja trgovinskog deficita (13%) koji je nastao kao posljedica oporavka tražnje za uvoznom robom. U pomenutom periodu nominalni rast uvoza sa platnobilansnim prilagođenjima je iznosio 16% i dostigao vrijednost od 11,5 milijardi KM, dok je izvoz rastao po nešto višoj stopi od uvozne (18%) ali još uvijek sa skoro duplo manjim nominalnim iznosom od oko 6,4 milijarde KM. Suficit na računu usluga se u prvih devet mjeseci blago uvećao (za 2% g/g) na 750 miliona KM. Uvećanje suficita na računu usluga je ostvareno najvećim dijelom usljed oporavka pružanja usluga putovanja (turizma) koje je registrovano u trećem kvartalu 2011. godine. Suficit na računu dohodaka (208 miliona KM) se nastavio smanjivati (-46%) kao rezultat smanjivanja prihoda od kompenzacija zaposlenim (-7%) i rasta rashoda po osnovu investicionog dohotka¹² (65%). Neto priliv od tekućih transfera je u prvih devet mjeseci 2011. godine uvećan za 3% g/g što je dovelo do novčanog priliva od 2,5 milijarde KM.

Finansiranje deficita tekućeg računa je najvećim dijelom omogućeno iz stavke ostalih investicija - 721 milion KM (najviše po osnovu zajmova i trgovinskih kredita) a zatim od direktnih stranih investicija (FDI) koje su u neto izrazu za devet mjeseci iznosile 456 miliona KM¹³. Zanimljivo je spomenuti i smanjenje deviznih rezervi koje je započeto u drugom kvartalu 2011. godine i naročito ubrzano u trećem kvartalu što je odraz nedostatka izvora finansiranja deficita tekućeg računa.

Izraženo u milionima KM	2010Q1	2010Q2	2010Q3	2010Q4	2011Q1	2011Q2	2011Q3	2011k1-3/ 2010k1-3
TEKUĆI RAČUN(1+2+3+4)	-110,1	-292,4	-592,4	-503,3	-365,6	-666,2	-662,9	70%
1. ROBA	-1.158,8	-1.591,2	-1.806,9	-1.794,9	-1.397,6	-1.845,9	-1.921,4	13%
2. USLUGE	212,8	300,0	224,5	290,1	195,4	280,6	273,2	2%
3. DOHODAK	106,8	162,9	117,7	103,8	68,5	46,7	93,1	-46%
4. TEKUĆI TRANSFERI	729,0	836,0	872,3	897,7	768,1	852,4	892,2	3%
KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	233,3	171,2	509,0	466,5	460,2	483,4	492,5	57%
1.KAPITALNI RAČUN	75,4	80,1	79,0	79,2	61,4	68,1	68,5	-16%
2.FINANSIJSKI RAČUN	157,9	91,1	430,0	387,3	398,8	415,3	424,0	82%
2.1. DIREKTNE INVESTICIJE	19,6	-0,2	152,1	106,2	182,8	89,3	184,3	166%
2.2. PORTFOLIO INVESTICIJE	-146,4	-20,7	13,0	24,7	5,9	-68,9	32,8	-80%
2.3. OSTALE INVESTICIJE	260,8	-144,1	575,2	449,5	-72,2	438,1	355,2	4%
2.4. REZERVNA AKTIVA	23,9	256,1	-310,3	-193,2	282,3	-43,2	-148,3	-400%
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	-123,1	121,2	83,4	36,8	-94,6	182,8	170,4	217%

izvor: Centralna banka BiH

4.2 Vanjska trgovina robama

Tokom januara 2012. godine izvoz iz BiH je iznosio 560 miliona KM i u odnosu na januar prošle godine doživio pad od 9,6%. Uvoz BiH za januar 2012. godine iznosio je 997 miliona KM i u poređenju sa istim periodom 2011. godine doživio je rast u iznosu od 4,2%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je za januar ove godine dostigao vrijednost od 437 miliona KM i u poređenju sa januarom prošle godine veći je za 29,7%.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za januar 2012. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij,

¹² u pomenutom periodu je došlo do povećanja potražnje stavke reinvestiranih zarada od FDI što ne predstavlja negativan znak za BH ekonomiju, jer se za isti iznos povećavaju prilivi od FDI u dijelu finansijskog računa.

¹³ Podatak je preuzet iz platnog bilansa BiH koji izrađuje Centralna banka BiH i razlikuje se od podataka koje objavljuje Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa.

željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u januaru 2012. godine uvezla 169 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 8,8%.

Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvom mjesecu 2012. godine iznosio 108 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina nema značajnih promjena.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je januaru 2012. godine uvezeno u iznosu od 88 miliona KM, i u odnosu na januar 2011. godine primjetan je rast od 2,7%.

Značajan uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 105 miliona KM i u poređenju sa januarom 2011. godine, primjetan je rast uvoza ove kategorije proizvoda od 15,2%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 85 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U januaru 2012. godine u odnosu na januar prošle godine uvoz ove kategorije proizvoda doživio je rast za 4,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se popravlja i u januaru 2012. godine izvezeno je 160 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na januar 2011. godine nije bilo značajnijih promjena u izvozu baznih metala.

BiH je tokom januara 2012. godine uvezla 36,7 miliona KM hemijskih proizvoda i u poređenju sa istim periodom prošle godine ostvaren je blagi pad izvoza ove kategorije proizvoda od 0,2%

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u januaru 2012. godine ostvarila je izvoz od 63 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio rast od oko 8% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar 2011	Januar 2012	Promjena 2012/2011
IZVOZ	619.468	559.907	-9,6%
UVOZ	957.133	997.715	4,2%
TRGOVINSKI DEFICIT	-337.665	-437.808	29,7%

5. Strane direktne investicije

Prema novim revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana ulaganja u 2011. godini su iznosila oko 391,7¹⁴ miliona KM što predstavlja smanjenje od 42,5 % u odnosu na ulaganja u istom periodu 2010. godine kada su ukupne SDI iznosila 681,2¹⁵ miliona KM. Ulaganja po kvartalima u 2009. 2010. i 2011. godini iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010	470	149,5	32,1	29,6
2011	93	61	108	130

Poredeći ulaganja u četvrtom kvartalu 2011. godine u iznosu od 130 miliona KM sa SDI u četvrtom kvartalu 2010. godine su veća za oko 4,4 puta dok poredeći sa ostvarenim vrijednostima u četvrtom kvartalu 2009. godine i dalje bilježe manje vrijednosti tj. manja su za 29,5%. Ukupna strana ulaganja u 2011. godini su manja za 17,2% poredeći sa podacima u 2009. godini (473 miliona KM). Povećanje direktnih stranih ulaganja u zadnja dva kvartala 2011. godine u odnosu na prethodnu 2010. godinu zvuči ohrabrujuće mada treba imati u vidu da je ukupno ulaganje u 2011. godini za 44% manje od prosjeka ulaganja u zadnjih 5 godina. Prema nepotpunim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH ulaganja u januaru mjesecu zabilježene su samo dvije značajnije promjene. Jedno je ulaganje od oko 2 miliona KM od firme iz Velike Britanije i drugo povlačenje kapitala iz Holandije u iznosu od 3,98 miliona KM usljed brisanja firme.

Od događaja koji su imali i imaće u budućnosti utjecaja na priliv SDU u BiH svakako treba spomenuti i da je 16.05.2011 Internacionalna kreditna agencija Moody Investor Service smanjila kreditni rejting BiH sa „stabilan“ na „negativan B2“, Takođe je kreditna agencija Standard & Poors, 30.11.2011. godine smanjila kreditni rejting BiH sa „B+“ na „B na posmatranju negativno“.

¹⁴ Prema revidiranom privremenom izvještaju Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

¹⁵ Revidirani izvještaj Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.